

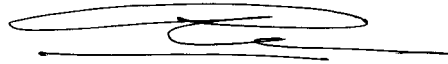
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนป่อทอง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

รจสุคนธ์ ดีประดับ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตุลาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ รจสุคนธ์ ดีประดับ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สมนึก ทองเอี่ยม)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สมนึก ทองเอี่ยม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ เป็นอย่างดี จาก ดร.สมนึก ทองเยี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ กรรมการสอบงานนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภารดี อนันต์นำวี ดร.สมุทรา ชำนาญ นายเต็ม เสืออ่วม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และนายปริญญา สุธรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตลาดเนินหิน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์เจ้าของตำราทุกท่านที่วิเคราะห์ผลการวิจัย คณะครู กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชาญชัย ดีประดับ และคุณแม่เสวิียง อินทร์พิทักษ์ ที่ให้กำลังใจ ให้ความสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

รจสุคนธ์ ดีประดับ

56920447: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2/
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

รจศุคน ดีประดับ: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (THE STUDENTS' CARE SYSTEM
OPERATION IN BOTHONG SCHOOL CLUSTER 2, THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE CHONBURI AREA 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สมนึก ทองเยี่ยม, ค.ศ. 103 หน้า.
ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 จำนวน 70 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.37-0.88 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (%), ค่าร้อยละสะสม (% สะสม), ค่าเฉลี่ย
(μ), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ), และดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้ การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา
นักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยนักเรียน ในภาพรวม พบว่า
ต้องการพัฒนา ตามลำดับดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคลและการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้
การส่งต่อนักเรียน ควรมีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มี
ปัญหาเพื่อการส่งต่อ การคัดกรองนักเรียน ควรจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและ
ให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับ การคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมนักเรียน
ควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียน
ที่เหมาะสมตามศักยภาพ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บ
อย่างเป็นระบบ จัดทำทะเบียนสะสมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนทุกด้านและการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
ควรจัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เสมอ และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา
นักเรียน

56920447: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE STUDENTS' CARE SYSTEM OPERATION/ BOTHONG SCHOOL CLUSTER 2/ THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE CHONBURI AREA 2.

ROTCHSUKHON DEEPRADUB: THE STUDENTS' CARE SYSTEM OPERATION IN BOTHONG SCHOOL CLUSTER 2, THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE CHONBURI AREA 2. ADVISOR: SOMNUK TONGIAM, Ph.D. 103 P. 2017.

This research aimed at studying the use of the students' care system operated at Bothong school cluster 2 under The Office of Primary Educational Service Chonburi Area 2. It is a descriptive research which data was collected through a five-point-rating scale questionnaire. Statistics used in this study were Mean (μ), standard deviation (σ), modified priority needs index (PNI modified), percentage (%) and cumulative percentage (% com) for data analysis.

The result revealed that the students' care system used in Bothong school cluster 2 was operated successfully at the high level. However, it needed to be improved to assist teachers when students' cases need transferring specialist, the students' potentiality supporting, the students' classification screening, the students' individual familiarity and the students' preventive and problems solving also need improving.

The index of expectation was at "The very high level", but it also needs for some development to have a better operation. These included in the modules such as students' classification screening, the students' preventive and problems solving, the students' potentiality supporting, the students' individual familiarity and the students' cases transferring the development.

Need assessment of the students' care system operated in Bothong school cluster 2 were: the students' cases transfer, the students' classification screening, the students' potentiality supporting, the students' individual familiarity and the students' preventive and problems solving.

The suggestion for the students' care system operated d Bothong school cluster 2 were the school should have a regular plan to follow up and monitor the students' cases transfer to the specialist and the school should consider student's data history, background and problems before transferring in the case to the specialist. The school should update the students' biography and information for utility in students' cluster classification screening and communication and inform students' parents to have a good understand about the students' classification screening, process. The school should support and give students opportunity to participate in activities student may be interested in, and school should set appropriate activities for the students. The school should and analyz, summariz and collect students' individual records and the students' preventive and problems solving systematically as well as set students' home round up for develop a good relationship between the school and students' parents for the benefits of behavior modification of the students.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
คำถามของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	6
การนำเสนอรายงานผลการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2	8
แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
วิธีดำเนินการวิจัย.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก.....	90
ภาคผนวก ข.....	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน.....	46
2	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม.....	47
3	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	48
4	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	49
5	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	50
6	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล.....	50
7	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน.....	52
8	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม.....	53
9	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	54
10	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน.....	55
11	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	56
12	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล.....	56
13	สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม.....	59
15 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	60
16 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	61
17 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	62
18 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	62
19 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน.....	64
20 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	65
21 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	66
22 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	66
23 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	67
24 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน.....	68
25 คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน.....	102

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่มีความสุข ตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา และการส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในทางบวก และทางลบ เป็นต้นว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขัน ในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นเสียดต่ สุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ ในการดำเนินการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่ สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น กับนักเรียนก็เป็น สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้าน การสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มี ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันใน รูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัว ที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียดต่ สุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือ จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลัก สำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตา ที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2547, หน้า 2)

สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบทำให้ครูประจำชั้นซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนกิจกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในขั้นตอนเริ่มต้นตั้งแต่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน ส่งเสริมนักเรียน การส่งต่อนักเรียน มีวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนระหว่างระบบของงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพขึ้นในการดำเนินงาน อีกทั้งยังลดปัญหา พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนลดลง (กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2, 2558) จากสภาพที่สมควรได้รับการแก้ไขดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ แนวทางการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง เพื่อเป็น กำลังสำคัญพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไป

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาจะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ให้ครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 นำไปเป็นแนวทาง ในการแก้ไข ป้องกัน ส่งเสริม และพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสม ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมการพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน เพื่อการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน บ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำถามของการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 70 คน

2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยสรุปจากแนวคิดกรมสุขภาพจิต (2544; กิติภพ เกาแก้ว, 2547; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547; บุญประสพ กุลศรี, 2550) ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 2.5 การส่งต่อนักเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้

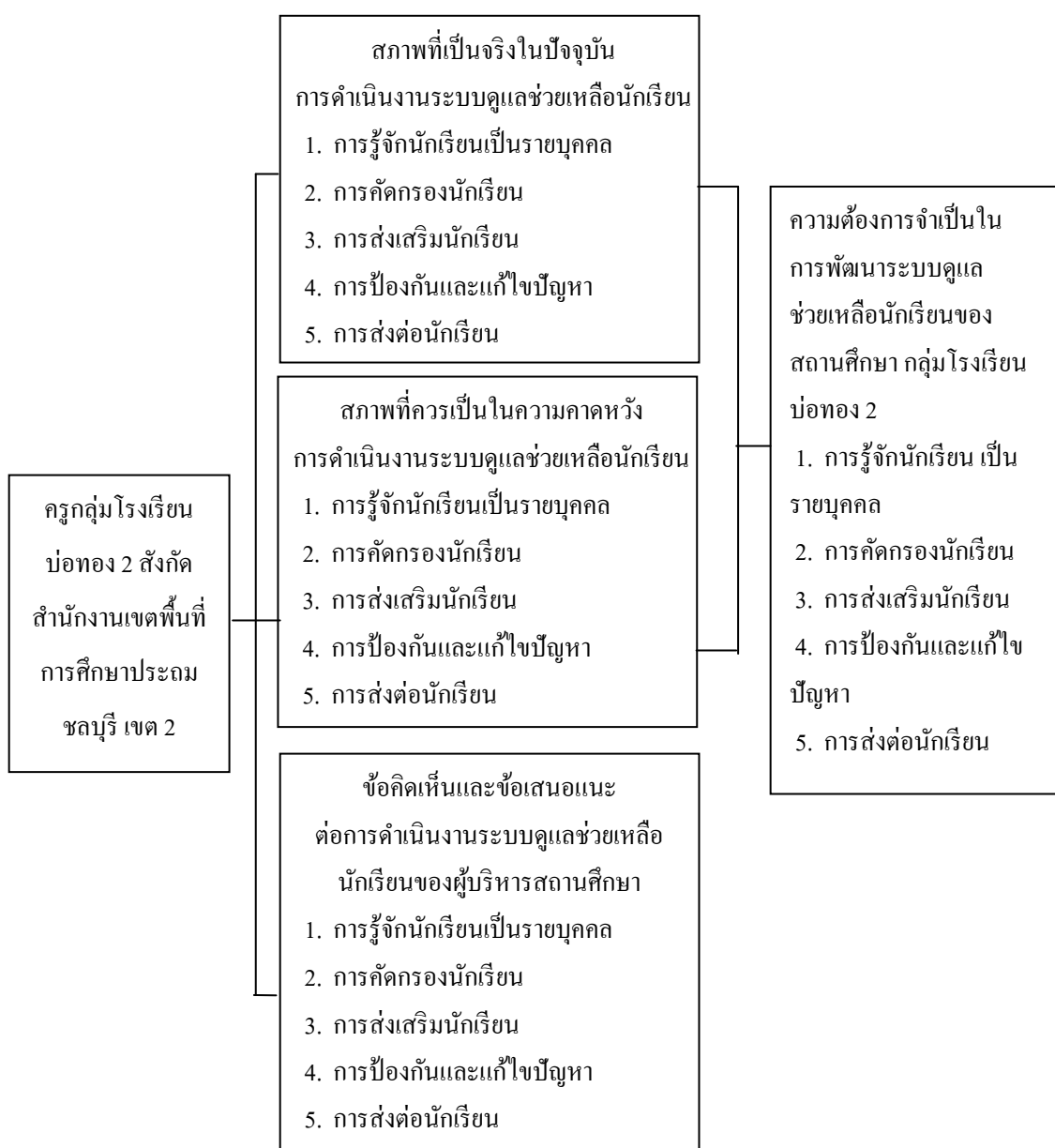
- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 การคัดกรองนักเรียน

- 2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 2.5 การส่งต่อนักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รับข้อมูลสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
2. ได้รับข้อมูลสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
3. ได้รับข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
4. ได้รับข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
5. นำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวางแผนพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไข ป้องกัน ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความพร้อม มีคุณภาพชีวิตที่ดี และประสบความสำเร็จในชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ

- ขั้นตอนหลักที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้
  - ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
  - ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
  - ขั้นตอนที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
  - ขั้นตอนที่ 5 ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย เพื่อพิจารณาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัย เพื่อความพร้อมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในภาคปฏิบัติการจริง

ขั้นตอนหลักที่ 2 การศึกษาในภาคปฏิบัติการจริง แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มประชากร

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ประมวลผลข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 6 รายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ (%) วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมินต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) วิเคราะห์สภาพ ที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3. ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) วิเคราะห์สภาพ ที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4. ใช้สถิติ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (PNI_{modified}; Modified Priority Needs Index) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

5. ใช้ค่าสถิติร้อยละ (%) และร้อยละสะสม (% สะสม) วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การนำเสนอรายงานผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบ่งการเสนอรายงานออกเป็น 5 บทหลัก ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานในกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ป้องกัน ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมเกี่ยวกับการเรียน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และประสบความสำเร็จในชีวิต

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ในด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสมซึ่งจัดทำโดยครูประจำชั้น

การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียน ได้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงให้มีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมชั้นเรียนผู้ปกครอง และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การดำเนินงานให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการแก้ปัญหานักเรียน ส่งต่อนักเรียนถ้ายากต่อการช่วยเหลือ ส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหานักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยครูประจำชั้น

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยอำเภอพานทอง อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ่อทอง และอำเภอ เกาะจันทร์ มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 112 แห่ง แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 56 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 51 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2553, หน้า 5)

การบริหารราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ในเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

การพัฒนาการศึกษาตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา ตามกลยุทธ์ของ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นองค์กรชั้นนำ มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาสู่สากล

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและเสมอภาค
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิผล
4. พัฒนานวัตกรรมให้มีคุณธรรมและส่งเสริมให้มีคุณภาพ

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยมุ่งให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและสื่อการสอน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรมและมีคุณภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม
5. คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการพัฒนาสูงขึ้นสู่ความเป็นสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในการเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

มาตรการที่ 1 ร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ลดลง

มาตรการที่ 2 ร้อยละของสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพภายใน และการรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับดีขึ้นไป และไม่มีสถานศึกษาใดอยู่ในระดับปรับปรุง

มาตรการที่ 3 สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหาท้องถิ่นและสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรการที่ 4 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรการที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน 5 กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ สูงขึ้น

มาตรการที่ 6 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนระบบคอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 2 การปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการที่ 1 นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีจิตสำนึกความเป็นไทยในด้านดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน กีฬาไทยและกีฬาพื้นบ้าน

มาตรการที่ 2 นักเรียนผ่านการประเมินความมีคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีประชาธิปไตย

มาตรการที่ 3 นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการลดภาวะโลกร้อน

มาตรการที่ 4 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมได้ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรการที่ 5 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรการที่ 1 นักเรียนได้รับการสนับสนุนการศึกษาตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

มาตรการที่ 2 ประชากรวัยเรียนที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

มาตรการที่ 3 นักเรียนที่จบหลักสูตรศึกษาก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

มาตรการที่ 4 ผู้เรียนออกกลางคันลดลง

มาตรการที่ 5 ผู้เรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงน้อยลง

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

มาตรการที่ 1 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรม และพัฒนาความรู้

ความสามารถ

มาตรการที่ 2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความมั่นคงในการประกอบ

วิชาชีพ

มาตรการที่ 3 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพการปฏิบัติงานตาม

มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรการที่ 4 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้

ความสามารถด้านระบบสารสนเทศ

มาตรการที่ 5 โรงเรียนมีจำนวนครูครบตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรการที่ 6 โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

มีครูตรงวุฒิหรือผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามเกณฑ์

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความพร้อมและความเข้มแข็ง ในการบริหาร

จัดการให้มีความคุณภาพมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาล

มาตรการที่ 2 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 18-19)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 มีเป้าหมายในการพัฒนา

การศึกษาในทุกด้านทั้งด้าน การบริหาร การจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อนวัตกรรม ปรับปรุง

ระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของ

กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนภายในสังกัด รวมทั้งการประสาน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

จึงมีบทบาท ดังนี้

1. นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีแนวทาง

การดำเนินงาน ดังนี้

1.1 จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและปัญหา

พฤติกรรมนักเรียนของสถานศึกษา

- 1.2 จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครือข่ายให้บริการตามสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนและให้บริการแก่ผู้สนใจ
  - 1.3 จัดให้มีแผนโครงการ และกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับพื้นที่
  - 1.4 นิเทศติดตามผล รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาคู่มือความรู้และความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้
  - 2.1 ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค และทักษะในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้
  - 2.2 จัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
  - 2.3 สนับสนุนให้สถานศึกษา ศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
  - 2.4 จัดให้มีเครือข่ายประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการช่วยเหลือนักเรียน
3. สนับสนุนช่วยเหลือ ให้สถานศึกษา สามารถดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้
  - 3.1 ช่วยเหลือ แก้ปัญหาและอุปสรรคของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
  - 3.2 จัดกลุ่มโรงเรียนให้เป็นเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันให้สามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้
4. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ดังนี้
  - 4.1 จัดประชุมสัมมนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกับสถานศึกษาให้รับทราบบทบาท หน้าที่ในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 4.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการคณะกรรมการดำเนินงาน
  - 4.3 ขอรับความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุน
5. ติดตาม ประเมินผล และรายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้
  - 5.1 ชี้แจงทำความเข้าใจกับ โรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำไปปฏิบัติได้จริง

5.2 สร้างขวัญ กำลังใจ และประชาสัมพันธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

5.3 ติดตาม ประเมินผลและรายงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนและสถานศึกษา

1.2 จัดให้มีแผนโครงการ และกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับกลุ่ม โรงเรียนและสถานศึกษา

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนและสถานศึกษาในสังกัดเกิดการพัฒนาด้านองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 บุคลากรผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค และทักษะในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

2.2 เกิดการประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการช่วยเหลือนักเรียนระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม

3. สถานศึกษา สามารถดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 สถานศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนสามารถช่วยเหลือ แก้ปัญหาและอุปสรรคของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

3.2 กลุ่มโรงเรียนเป็นเครือข่ายที่ร่วมกันพัฒนาคุณภาพ ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันให้สามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

4. กลุ่มโรงเรียนสามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ดังนี้

4.1 กลุ่มโรงเรียนดำเนินการประชุมสัมมนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกับสถานศึกษาให้รับรู้บทบาท หน้าที่ในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. ติดตาม ประเมินผล และรายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำไปปฏิบัติได้จริง

5.2 รายงาน และประชาสัมพันธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

5.3 รายงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2

จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2558 ของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 พบความเกี่ยวข้องกับ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครุยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลนักเรียนในเรื่องของการเรียน ความสามารถ สุขภาพ ครอบครัวยุทธศาสตร์การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลยังไม่เป็นปัจจุบัน ขาดต่อการนำไปใช้ เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิด พฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัว นักเรียนจึงเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น การคัดกรองนักเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนจึงทำให้แบ่งกลุ่มนักเรียนไม่ชัดเจน เพราะมีข้อมูลนักเรียน ไม่เพียงพอสำหรับการจัดกลุ่ม การเยี่ยมบ้านนักเรียนไม่ครบ 100% จึงมีนักเรียนบางส่วน ที่ยังไม่ได้ การแก้ไขและพัฒนาเนื่องจากครูไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลที่มีไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือ การส่งเสริม นักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนยังไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของ นักเรียนเท่าที่ควร การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน การเอาใจใส่ ความร่วมมือกับผู้ปกครองใน การช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ และการส่งต่อ นักเรียน ความรู้ในการที่จะส่งต่อนักเรียนยังไม่เพียงพอ ต่อการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ค่อยติดตามผลการส่งต่อนักเรียน (กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2, 2558)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการช่วยเหลือ นักเรียนในด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจและด้านพฤติกรรม โดยให้ผ่านกระบวนการ ศึกษา นั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและ การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหา การระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ล้วนก่อให้เกิดความทุกข์

ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพของทุกคน ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งก่อให้เกิดสภาวะวิกฤตทางสังคม เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียน นำไปสู่แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ทำให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามที่สังคมมุ่งหวังเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไป

แนวคิดของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 131) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลืออย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

กิติภพ เกาแก้ว (2547, หน้า 5-6) ได้กล่าวถึง ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้วิธีการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ คือ ดำเนินตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การปรับปรุงแก้ไขและการส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 17) ให้ความหมายว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานที่ อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วมและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตต่างๆ

บัวเครือ โพธิ์ชัย (2548, หน้า 21) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและคณะครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วม

บุญประสพ กุลศิริ (2550, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนไว้ว่า กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการ และเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานในการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก สถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคนที่มีส่วนร่วม มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อนักเรียน

สมศักดิ์ วรรณศิริ (2550, หน้า 16) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือที่มี มาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมุ่งหวังเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะ การดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

อานนท์ นนทวัน (2551, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วย วิธีการและเครื่องมือทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก และมีการประสาน ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจาก โรงเรียน

ดาวรุ่ง มุกดากิจ (2553, หน้า 15) ได้สรุปความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง มีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือประกอบการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ประสานความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในและนอก สถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยดำเนินงาน ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การปรับปรุงแก้ไข และการส่งต่อ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานในกระบวนการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหา ป้องกัน ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมเกี่ยวกับการเรียน มีคุณภาพที่ชีวิตที่ดีและประสบความสำเร็จในชีวิต

องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไข
5. การส่งต่อ

องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ประการ ผู้ที่มีหน้าที่หลักในการดำเนินงาน คือ ครูที่ปรึกษาโดยประสานความร่วมมือกับครู บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ ให้การสนับสนุน ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ ส่งเสริมทั้งด้านความรู้ เทคนิค วิธีการเพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ เกิดความมั่นใจมีขวัญและกำลังใจ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมเกิด การยอมรับ และมีความเชื่อมั่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 6) กล่าวถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จะต้องเป็นความร่วมมือในการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมีบุคลากรหลักในการดำเนินงาน คือ ครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษา โดยภารกิจที่เป็นหัวใจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 กิจกรรม คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกันปัญหา นักเรียน การแก้ไขปัญหา นักเรียนและการส่งต่อ

ดาวรุ่ง มุกดาภิจ (2553, หน้า 9) ได้สรุปองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา การส่งต่อ โดยมี การประสานความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน มีข้อมูล วิธีการ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และช่วยเหลือนักเรียนตรงกับสภาพและทันการณ์ ผู้วิจัยได้สรุปว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน

3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 20) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านความสามารถ แยกเป็น

1.1 ด้านการเรียนรู้ ข้อมูลพื้นฐานด้านนี้นับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ครูที่ปรึกษาควรทราบ และต้องให้การช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากการเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่เป็นความรู้พื้นฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาข้อมูลโดยละเอียด โดยเฉพาะข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการมาเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ เป็นอีกด้านหนึ่งที่คุณปกครองจะต้องรู้เพื่อที่จะได้ส่งเสริมได้ถูกทางตามความสามารถเฉพาะตัวของนักเรียน รายละเอียดพื้นฐานที่ควรทราบ คือ ความสามารถพิเศษของนักเรียน บทบาทหน้าที่พิเศษทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ความถนัด ความสนใจและผลงานของนักเรียนที่ผ่านมา

2. ด้านสุขภาพ สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี แยกเป็น

2.1 ด้านร่างกาย ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ความสะอาดของร่างกาย โรคประจำตัว ความบกพร่องหรือความพิการทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น เป็นต้น

2.2 ด้านจิตใจ-พฤติกรรม ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ คือ สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น มีอารมณ์ซึมเศร้า มีความวิตกกังวล พฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน เช่น ก้าวร้าว สมาธิสั้น การไม่อยู่นิ่ง เก็บตัว ซื่อๆ

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลตามกระบวนการที่กล่าวข้างต้น ครูที่ปรึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว เครื่องมือที่ครูที่

ปรึกษานำมาใช้ ได้แก่ ระเบียบสะสม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน รูปแบบของ ระเบียบสะสมแต่ละ โรงเรียนอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการและความครอบคลุมของข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 19-30) กล่าวว่า การรู้จัก นักเรียนรายบุคคล หมายถึง ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิต ที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ได้จากเครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลายตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด ข้อมูลที่สำคัญที่ ครูที่ปรึกษาใช้ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

บัวเครือ โพธิ์ชัย (2548, หน้า 27) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานที่ครูประจำชั้นจะดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้ถูกต้องเพราะครูประจำชั้นเป็นผู้มีโอกาสใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูคนอื่น ๆ ใน โรงเรียน เพราะทุก ๆ สัปดาห์จะต้องมีชั่วโมงพบนักเรียนของตนเองอย่างน้อยหนึ่งครั้ง จะทำให้ได้ มีโอกาสรู้จักคุ้นเคยกับนักเรียนของตนเองมากขึ้น ครูประจำชั้นควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน อย่างใกล้ชิด และต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน นำมาแยกไว้เฉพาะราย ซึ่งเรา เรียกว่า ระเบียบสะสม จะเป็นประโยชน์ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือเพราะเป็นที่ทราบที่อยู่แล้วว่า นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถด้านครอบครัว ด้านการเรียนไม่เหมือนกัน ดังนั้น การดำเนินการ ช่วยเหลือจะต้องดำเนินการในแต่ละรายบุคคลที่แตกต่างกันตามปัญหาที่เกิดขึ้น ของนักเรียนแต่ละ คนนั่นเอง

จักรี โพธิ์สำนัก (2550, หน้า 18) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น จะต้องต้องมีข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้าน ด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เป็นต้น เพื่อที่จะนำข้อมูลของนักเรียน มาจัดเก็บ สำหรับการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ ให้ตรงกับปัญหานั้น ๆ

เพ็ญศรี นิตยา (2551, หน้า 35) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะช่วย ให้ครูทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายซึ่งต้องเลือกวิธีการ และเครื่องมือหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการรู้นักเรียนเป็นรายบุคคลและสามารถนำไป วางแผนให้การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

วิชัย อินทราม (2556, หน้า 20) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ส่วนสำคัญพื้นฐานที่ครูประจำชั้นจะดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ถูกทาง เพราะ ครูประจำชั้นเป็นผู้มีโอกาสใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูคนอื่น ๆ ในโรงเรียน ครูประจำชั้นควร สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคนมาแยกไว้ เฉพาะราย ซึ่งเราเรียกว่า ระเบียบสะสม จะเป็นประโยชน์ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ดังนั้น การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนจะต้องดำเนินในแต่ละรายบุคคลที่แตกต่างกันตามปัญหาที่เกิดขึ้น ของนักเรียนแต่ละคน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนแต่ละคนในด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว รวมถึง การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม ซึ่งจัดทำ โดยครูประจำชั้น

การคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูล ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อเป็นการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของ โรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 15-18) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณา ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คัดกรองกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรอง ของ โรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็ว ในการแก้ปัญหา ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจน

ในเป้าหมายเพื่อการแก้ปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 43) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์ การคัดกรองของสถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์ การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า ความรุนแรงหรือความถี่เท่าไร จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา การคัดกรองจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมในด้านลบ

กรรณิการ์ นีละพันธ์ (2555, หน้า 26) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำผลที่ได้มาจัดกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ การคัดกรองที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น การจัดกลุ่มนักเรียนจะช่วยให้ครูประจำชั้น สามารถหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหายิ่งขึ้น เพราะมีข้อมูลของนักเรียนทุก ๆ ด้านที่เป็นปัจจุบัน ผลการคัดกรองนักเรียน ครูประจำชั้นจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง ที่จะไม่ทำให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดอยู่ในกลุ่มใด ครูต้องเก็บผลการคัดกรองไว้เป็นความลับ

วิชัย อินทราม (2556, หน้า 21) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนที่คิดจะต้องแยกให้ชัดเจนว่า คนไหนควรจัดอยู่ในกลุ่มใด โดยครูที่ปรึกษาจัดแบ่งตามข้อมูลที่มีอยู่ คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและจะต้องคอยติดตามดูแลสอดส่องพฤติกรรมนักเรียนในกลุ่มนั้น ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

การส่งเสริมนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 29) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนอยู่ในกลุ่มปกติ

กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา กลายเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 19-22) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วย ป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วย ให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพที่โรงเรียนหรือชุมชน คาดหวังต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 3) กล่าวว่า การส่งเสริม พัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคัดกรอง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน กลุ่มปกติ คือ กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็ม ศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ และกลุ่มพิเศษ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือ มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง ต่อไป การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรม หลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 44) กล่าวถึง การส่งเสริม พัฒนานักเรียนว่าเป็นการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็น นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือ ชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
2. การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กนกวรรณ วุฒิวินันท์ (2550, หน้า 28) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธี ที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ กิจกรรม โฮมรูม เป็นกิจกรรมหลักที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ สถานที่ที่ใช้อาจ

เป็นห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน โดยจัดให้มีบรรยากาศเหมือนบ้านที่ทีครูประจำชั้นและนักเรียน
เสมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน

จุฑาภรณ์ นาคประวัตติ (2553, หน้า 22) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุน
ให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงให้มี
ความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นและมีคุณภาพตามเป้าหมายของ โรงเรียนหรือชุมชนที่คาดหวัง

ทองศักดิ์ บุญมี (2555, หน้า 20-21) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุน
ให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
ให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน โดยครูที่ปรึกษา
ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจ
ตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้
นักเรียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงให้มีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น มีคุณภาพ
มากยิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมชั้นเรียนผู้ปกครอง และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคน
อย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแล
ใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือทั้งป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียน
จนกลายเป็นปัญหาของสังคมและประเทศชาติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 49-50) กล่าวว่า มาตรการ
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายวิธี ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัด
กิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และการติดตามดูแลช่วยเหลือ ครูควรจัดกิจกรรมป้องกันและ
ช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบบันทึก การให้คำปรึกษา
แบบบันทึกผลการประสานและช่วยเหลือนักเรียน แบบบันทึกการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เป็นต้น การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และจะต้องได้รับความ
ร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
แนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งอาจใช้วิธีการลงโทษเพื่อให้
นักเรียนตระหนักถึงความผิดที่ได้กระทำ ไป หรืออาจใช้วิธีการเห็นอกเห็นใจประนีประนอม
ให้กำลังใจหรือเสริมแรง เพื่อให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ไม่ดีเหล่านั้น นักเรียนต้องเลิกประพฤติปฏิบัติ
ด้วยความเต็มใจจึงจะสามารถแก้ไขพฤติกรรมนั้นได้อย่างยั่งยืน การพิจารณาเลือกใช้กิจกรรม

ครูที่ปรึกษาจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะปัญหา บุคลิกลักษณะของนักเรียน แต่ละคนสภาพของชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชนด้วยและข้อมูลที่ครูที่ปรึกษาพึงตระหนักอย่างยิ่ง คือ การรักษาความลับของนักเรียน เรื่องราวข้อมูลของนักเรียน ที่ให้การช่วยเหลือต้องไม่นำไปเปิดเผยเว้นแต่เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยต้องไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผยควรเป็นลักษณะ ที่ให้เกียรตินักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 24) กล่าวว่า มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาให้นักเรียนที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น เป็นการให้การช่วยเหลือเพื่อผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลง ทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ทั้งนี้ครูที่ปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจกล้าที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อครูที่ปรึกษาจะได้ให้คำแนะนำ ในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามีแนวทางการจัดกิจกรรม 5 แนวทางที่จำเป็น คือ

- 2.1 การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.2 การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
- 2.3 การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
- 2.4 การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2.5 การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สมศักดิ์ วรรณศิริ (2550, หน้า 33-34) ได้กล่าวว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียน หมายถึง การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนมีหลากหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหามีความหมายถึง การดำเนินงานให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

การส่งต่อนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 38-39) ที่กล่าวว่า ในการส่งต่อนักเรียนนั้นมีแนวทางในการส่งต่องานนี้

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า
2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือให้ผู้รับช่วงการช่วยเหลือนักเรียนทราบโดยมีแบบบันทึก การส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
3. ครูที่ปรึกษาต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวลหรือโกรธ แต่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อ และยินดีไปพบกับครูที่จะช่วยเหลือ
4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย
5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 27-30) ได้กล่าวว่า การส่งต่อ หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษามองกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหานักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นที่บอบบาทหน้าตาของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

การส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น
2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 51) กล่าวว่า การส่งต่อ หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ในกรณีที่มีปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถ

พิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา มี 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน

2. การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่องการดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน ส่งต่อนักเรียนถ้ายากต่อการช่วยเหลือ ส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยครูประจำชั้น

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่มีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา และการส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในทางบวกและทางลบ เป็นต้นว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นเสียดต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน

กรมสุขภาพจิต (2546, หน้า 3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญที่จะต้องมียุทธศาสตร์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรม และเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปอย่างดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งจะเป็
รากฐานในการพัฒนาความเก่ง คุณธรรมจริยธรรม และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจังด้วย ความเอื้อ
อาทร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า การพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาวความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

จันทนา บุญรุ่ง (2548, หน้า 13) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการทางการศึกษานั้นยังไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและ ในเชิงลบ อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียนอีกทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน

ต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดบทบาทของครูจะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ กระบวนการทำงานมีหลักฐาน การปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะเกิดผลดีต่อทุกคน คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญและความจำเป็น คือ กระบวนการพัฒนานักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ทำงานเป็นระบบมีความชัดเจน วิธีการ กิจกรรม เครื่องมือมีคุณภาพ มีหลักฐานชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียน

ประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 13) ได้กล่าวถึงประโยชน์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครู นักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพโดยรอบด้าน
5. ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจังด้วย

ความเอื้ออาทร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน

1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาการด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง

- 1.2 ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ
- 1.3 ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
- 1.4 มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง
2. ประโยชน์ต่อครู
  - 2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
  - 2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา
  - 2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
3. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ชุมชน
  - 3.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน
  - 3.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน
  - 3.3 เป็นตัวอย่างที่ดีกับบุตรหลาน และบุคคลในชุมชน
  - 3.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลานเป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง
4. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร
  - 4.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้
  - 4.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน สำหรับใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนา
นักเรียนหลักสูตรและคุณภาพการจัดการศึกษา
  - 4.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนา และการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม
5. ประโยชน์ต่อโรงเรียน
  - 5.1 มีผลต่อการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษา
  - 5.2 ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน บุคลากร องค์กร
ที่เกี่ยวข้อง
  - 5.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้
6. ประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนานักเรียน
  - 6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล ประเมินผล และ
การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งข้อมูลระดับบุคคล และระดับโรงเรียนเพื่อพัฒนา

7. ประโยชน์ต่อประเทศชาติ

- 7.1 นักเรียนมีคุณภาพดี มีปัญญา และมีความสุข
- 7.2 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ
- 7.3 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ
- 7.4 ประชาชนมีคุณภาพเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประโยชน์ คือ ทำให้นักเรียน ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง รู้จักตนเอง เรียนรู้อย่างมีความสุข ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน นอกจากนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียนแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อครู คือ ครูเห็นความสำคัญของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ต่อผู้บริหาร คือ รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนในการกำหนดแนวทางการพัฒนา นักเรียน หลักสูตร และคุณภาพการจัดการศึกษา ต่อ โรงเรียน คือ มีข้อมูลสารสนเทศ ได้รับการยอมรับ สนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ต่อผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองเข้าใจวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เป็นตัวอย่างที่ดีกับบุตรหลาน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ในครอบครัว และมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาของบุตรหลาน ต่อเขตพื้นที่การศึกษา คือ มีระบบข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามประเมินผลเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และต่อประเทศชาติ คือ นักเรียนมีคุณภาพ มีความสุข ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ยุทธนา เรื่อง ไพศาล (2547, หน้า 50) ได้ศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาชายและครูที่ปรึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรคัดกรองนักเรียนในข้อมูลหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนควรให้ความรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน โรงเรียนควรพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ทักษะ ตลอดทั้งเทคนิคการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และครูที่ปรึกษาควรพยายามแก้ไขปัญหา นักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน

สมลักษณ์ พรหมเนตร และฉันทนา จันทร์บรรจง (2549, หน้า 42) ได้ศึกษา การกำหนด บทบาทหน้าที่ของครูที่ศึกษานักเรียน และการสร้างรูปแบบการบริหารที่ศึกษานักเรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการบริหารงานที่ศึกษานักเรียนและปัญหาอุปสรรคใน การปฏิบัติงานของครูที่ศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการปฏิบัติงาน ด้านการเตรียม ที่ศึกษานักเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อย งานของครูที่ศึกษาขาดการดูแล เอาใจใส่จาก หน่วยงานที่เหนือกว่าระดับ โรงเรียนทำให้ขาดการพัฒนา ครูที่ศึกษามีภาระงานสอนและงานพิเศษ มาก ไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ครูที่ศึกษา จำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากเกินไป ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า จำนวนนักเรียนต่อห้องควร ไม่เกิน 30 คน ควรจัดอบรมครูที่ศึกษา ให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และเทคนิคการให้คำปรึกษา ควรให้ความสนใจปรับปรุงระบบ การบริหารงานที่ศึกษานักเรียนให้มีความเข้มแข็งต่อการพัฒนานักเรียน ครูควร จัดกิจกรรมที่เป็น การส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนที่อยู่ในความดูแล และครูควรมี ส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน เพื่อสร้างความอบอุ่นเป็นกันเอง กับนักเรียน

บุญประสพ กุลศรี (2550) ได้ศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานอกจากจะดำเนินการด้านส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนา พบว่า ก่อนพัฒนาการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูผู้ปฏิบัติงานนั้นไม่สามารถปฏิบัติงาน ได้เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของอาจารย์ ที่ปรึกษาเพียงผู้เดียว ทำให้ปฏิบัติงานบางขั้นตอนล่าช้าเนื่องจากนักเรียนภายใต้การดูแล มีจำนวน มาก เช่น การเก็บระเบียบวินัย การประเมินพฤติกรรมเด็กเพื่อการคัดกรอง ครูรู้จักนักเรียนเป็น บางคนเฉพาะกลุ่มที่มีจุดเด่น ทำให้เกิดปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น จึงมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยการศึกษาเอกสาร ประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ หลังการพัฒนา พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ แต่ยังมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกันแก้ปัญหาโดย พัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศจนทำให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถ ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี และนำสู่การปฏิบัติได้ตามขั้นตอน ระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ขั้นตอน และมีการตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานอย่าง เป็นรูปแบบ ทำงานโดยมีการประสานงานร่วมมือทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ครูผู้สอน คณะผู้บริหาร โรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง การดำเนินการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถ ดำเนินงานไปได้ด้วยดี สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่าง

ทั่วถึง ครูเข้าใจในบทบาทผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษา ยังขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน การจัดกิจกรรมยังขาด ความต่อเนื่อง

มานพ บุญสมพงษ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาคำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามระดับช่วงชั้นของครูที่ปรึกษา ประสิทธิภาพทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ครูที่ปรึกษา ได้เสนอแนวคิด ว่า โรงเรียนควรหาวิธีประสานกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ในระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนครบทุกด้าน การจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน (Home room) และครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

เชาวลิต จินดารัตน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด รongลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการคัดกรองนักเรียนตามลำดับ 2) ผลการวิเคราะห์ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรใน โรงเรียนในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .05$ ส่วนด้านอื่น ๆ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำนวน 3 ท่าน พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมา ประสพผลสำเร็จในระดับดีเพราะโรงเรียนได้ดำเนินการเป็นกระบวนการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอนง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน โดยจัดให้ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

อานนท์ นนทวัน (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ในด้านการพัฒนานักเรียน นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เกิดจากบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามขั้นตอน และวิธีการของระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน ภายใต้กลยุทธ์พิเศษภายใน

วีรศักดิ์ เถาหมอ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไข การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ใน ระดับ มาก 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเรียนกับสภาพครอบครัวของนักเรียน ไม่มีอิทธิพลร่วม ต่อปัญหาการดำเนินงานในภาพรวม ส่วนด้านการบริการให้คำปรึกษา ด้านการแก้ปัญหา นักเรียน กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและด้านการส่งต่อหน่วยงานภายนอกสำหรับนักเรียนที่ยากต่อ การแก้ไข มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในแต่ละด้านดังนี้ ด้านการเฝ้าระวังและป้องกันนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ควรจัดสภาพ โรงเรียนให้มีรั้ว กำแพงกั้นและควบคุมกำกับ ดูแลนักเรียนให้ห่างไกลจากสภาพสังคมที่มีดี อบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับนักเรียนสม่ำเสมอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลจัดระเบียบสถานบันเชิงต่าง ๆ ให้ มีขีดขีด เพื่อไม่ให้ให้นักเรียนได้มองเห็นสภาพที่ไม่ดีของเมืองพัทยา และ โรงเรียนควรออกกระเปียบ กฎเกณฑ์ให้ชัดเจน ประชุมชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ปฏิบัติอย่างเอาจริงเอาจัง ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมอย่าง ชัดเจน มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ให้ผู้ปกครองได้เข้ามาพูดคุยปรึกษาหารือกับคุณครูประจำ ชั้น เพื่อทราบข้อมูลของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริการ ให้คำปรึกษานักเรียน โรงเรียนควร จัดทำห้องแนะแนวเพื่อบริการสำหรับให้คำปรึกษา ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญในการจัดสถานที่ ห้องบริการให้คำปรึกษากับนักเรียน ด้านแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนควรจัดอบรมให้ ความรู้แก่นักเรียนที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งยั่วยั่วทั้งหลาย เนื่องจากสภาพแวดล้อมของเมืองพัทยาต่อ การแก้ไข ดังนี้ โรงเรียนต้องสร้างระบบป้องกันอย่างดี ให้ความช่วยเหลือนักเรียนสม่ำเสมอ ให้ครูที่ปรึกษาดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียน ในการแก้ปัญหานักเรียน ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติ ด้านการส่งต่อนักเรียนกับหน่วยงานภายนอก สำหรับนักเรียนที่ยากต่อการแก้ไข ครูที่ปรึกษาควรติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และควรพยายามแก้ไขปัญหาก่อนที่จะส่งต่อ และจะต้องจูงใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และควร พยายามแก้ไขปัญหาก่อนที่จะส่งต่อ และจะต้องจูงใจให้นักเรียนยินดีต่อการส่งต่อ

ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553, หน้า 99-100) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า 1) การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้าน การป้องกันและ แก้ไขปัญหา ตามลำดับ 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ด้านการคัดกรอง นักเรียน เพียงด้านเดียวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปวีรวรรณ โคตรชมพู (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชาวมอพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ปัญหาโดยรวมของโรงเรียน คือ ขาดระบบบริหารจัดการด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ขาดการประชุมวางแผนการดำเนินงาน ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่ชัดเจน มีลักษณะการทำงานแบบพึ่งพาอาศัยช่วยกันทำงาน มีเอกสารหลักฐานในการทำงานแต่ยังไม่สมบูรณ์แบบ และไม่นำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพ ไม่มี รูปแบบการป้องกันปัญหาที่หลากหลาย เครือข่ายทางการศึกษาที่จะส่งเสริมนักเรียนมีน้อย โรงเรียน ขาดการติดตามประเมินผลและการรายงาน เพื่อพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คมกริช ทองนพคุณ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากหาน้อย คือ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา

ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษาการศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่าง ไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในต่างประเทศ

Hill (1996, p. 1824-A) ได้ศึกษาการรับรู้ข้อมูลของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับปัญหาวินัย ในโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก ในเขตชานเมืองรัฐคาโรไลนาเหนือ โดยเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างการรับรู้ของบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม ในเรื่องพฤติกรรมนักเรียนที่ถือว่าเป็นการผิดวินัยที่รุนแรง ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนกรณีการลงโทษนักเรียน โดยการพักการเรียน การงดเรียนบางรายวิชา การไล่ออกเมื่อนักเรียนเกิดทะเลาะวิวาท มีการต่อสู้ ชกต่อยกัน การทำร้ายร่างกาย การพกอาวุธ การเสพหรือจำหน่ายยาเสพติด ด้านผู้สาว เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่า ทั้งครูและผู้ปกครองเห็นว่า การมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างรุนแรง ทำให้ เกิดปัญหาวินัยในโรงเรียน ซึ่งการเกิดปัญหาวินัยในโรงเรียนมีสาเหตุมาจากทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน สาเหตุสำคัญของการเกิดปัญหาวินัย ได้แก่ การไม่มีวินัยในตนเอง และครูได้ระบุว่า เกิดจากการขาดความร่วมมือของผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน และผู้ปกครองที่อยู่คนเดียวเนื่องจากการหย่าร้าง หรือการตายของผู้ปกครองก็มีส่วนทำให้นักเรียน มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้ การแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียนส่วนมากผู้ปกครองและครูเห็นพ้อง ร่วมกัน ยกเว้นในด้านการต่อสู้ชกต่อยที่ผู้ปกครองเห็นควรให้ลงโทษการพักการเรียนรายวิชาที่เกิด เรื่องดังกล่าว แต่ครูให้พักการเรียนทุกรายวิชา นอกจากนี้ทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า ควรให้ตำรวจเข้ามา ดำเนินการเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างรุนแรง ยกเว้นกรณีการต่อสู้ชกต่อย ที่ครู ส่วนใหญ่ต้องการให้ตำรวจเข้ามาจัดการ แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ในด้านการปรับปรุง การจัดการวินัยนักเรียนทั้งผู้ปกครองและครูเสนอแนะให้กำหนดนโยบายและการลงโทษที่เข้มงวด มากขึ้น ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ให้ดำเนินมาตรการลงโทษอย่างสม่ำเสมอให้ไล่ออก นักเรียนที่มีปัญหาวินัยเรื้อรัง ให้ตำรวจเข้ามามีส่วนร่วม ใช้คำสั่งสอนทางศาสนาอบรมสั่งสอน นักเรียน

Brooks (1997, p. 2169-A) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด ความหลากหลายของการมีพฤติกรรมในการจัดการปัญหาวินัยในห้องเรียนของครูซึ่งผลสรุป จากงานวิจัยทั่วไป พบว่า การแก้ปัญหาวินัยจะประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อครู ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนมีกรอบแนวคิด ความเชื่อสอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎี

เกี่ยวกับวินัยเท่านั้น โครงการนี้ได้สร้างรูปแบบการฝึกอบรมครูให้มีความสามารถในการจัดการปัญหาพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน โดยฝึกให้ครูใช้วินัยเกี่ยวกับกรอบแนวคิด ความเชื่อ ของตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมจัดการปัญหาวินัยนักเรียน ตลอดจนฝึกให้เกิดความเข้าใจในกรอบความคิด ความเชื่อของตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน โดยฝึกให้ครูใช้วินัยเกี่ยวกับกรอบแนวคิด ความเชื่อของตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรม การจัดการปัญหาวินัยนักเรียนตลอดจนฝึกให้เกิดความเข้าใจในกรอบความคิด ความเชื่อของตนเอง และของคนอื่น หรือ ทฤษฎีต่าง ๆ เมื่อครูมีแนวความคิดเกี่ยวกับวินัยอย่างชัดเจนก็จะสามารถ ใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนมากกว่าการใช้มาตรการลงโทษแต่อย่างเดียว การศึกษาครั้งนี้ได้สำรวจโรงเรียนต่าง ๆ ในที่ตั้ง 5 แห่ง และมีผู้ตอบแบบสอบถาม 265 คน ซึ่งได้เข้าร่วมสัมมนาประชุม ผลการศึกษา พบว่า แบบวัดมีความเชื่อถือได้อยู่ในระดับปานกลาง ตลอดจนมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมาะสม และผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของครูที่ต้องการได้รับการฝึกอบรมอย่างเข้มข้นในเรื่องการบริหารจัดการปัญหาวินัยในห้องเรียน

Teed (2002, p. 1715-A) ได้ศึกษาการพบนักเรียนเพื่อรู้จักความต้องการทางด้านอารมณ์ และสังคมของนักเรียน ครูประจักษ์กับความเข้าใจในการให้คำปรึกษาในชั้นเรียน พบว่า ลักษณะพิเศษของเด็กที่มีลักษณะเหมือนกัน คือ ครอบครัวอย่างร้าย ครอบครัวขนาดใหญ่ ผู้ปกครองติดสารเสพติด เด็กมีความรุนแรง ถูกทารุณทางเพศ ถูกทอดทิ้ง พิกุล เด็กสุขภาพไม่ดี ต้องใช้ยาบำบัด สิ่งเหล่านี้เป็นแรงกดดันอย่างมากและมีผลกระทบต่อชีวิตเด็ก จึงจำเป็นต้องเอาใจใส่ต่อปัญหาและความต้องการของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียน การสอนตามปกติ การศึกษา พบว่า ครูได้ใช้วิธีการให้คำปรึกษาที่หลากหลายวิธีในชั้นเรียน วิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นมาตรการป้องกันรักษาฟื้นฟูได้อีกด้วย

Goodman (2003, p. 1178-A) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจ เยาวชนในชุมชนที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนของบุคคล โดยมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุข/ ไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้า และพวกมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์ เฉพาะบุคคลที่ถูกทิ้งในวัยเด็ก และมีพฤติกรรมการกินที่ไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่าง มีประสิทธิภาพเหมาะสมมากกว่าการเก็บข้อมูลจากเพียงครูและเพื่อนเยาวชน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรออกระเบียบกฎเกณฑ์ให้ชัดเจน ประชุมชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจน มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนให้ผู้ปกครองได้เข้ามาพูดคุยปรึกษาหารือกับคุณครูประจำชั้น เพื่อทราบข้อมูลของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา นักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เกิดจากบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามขั้นตอน และวิธีการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรคัดกรองนักเรียนในข้อมูลหลาย ๆ ด้าน โรงเรียนควรให้ความรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน โรงเรียนควรพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดทั้งเทคนิค การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และครูที่ปรึกษาควรพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนหลักที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ผู้วิจัย ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อสร้างความกระจ่างเกี่ยวกับ สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชั้นที่ 2 ผู้วิจัย สรุปความหมาย หลักการ ความสำคัญและความจำเป็น แนวทาง วิธีการดำเนินการ ประโยชน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 กำหนดตัวแปรต้นของการวิจัย คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ชั้นที่ 2 กำหนดตัวแปรตามของการวิจัย คือ การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน

3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

ขั้นที่ 3 กำหนดแผนภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่าง ตัวแปรต้น และตัวแปรตามเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังปรากฏในแผนภาพที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 พิจารณาคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในส่วนของตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

ขั้นที่ 2 สร้างข้อคำถามจากคำจำกัดความของ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ของตัวแปรตามแต่ละตัว

ขั้นที่ 3 กำหนดโครงสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถาม (Content validity)

ขั้นที่ 4 แบบประเมินสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยให้ระบุข้อมูลของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวัง ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก

คะแนนประเมินและการแปลผล ตามแนวคิดของ (ประคอง วรรณสูตร, 2542)

1. คะแนนการประเมิน

คะแนน	ความหมาย
5	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยมาก

2. การแปลผล (ประคอง วรรณสูตร, 2542)

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับผลการประเมิน	แนวทาง
4.21-5.00	มากที่สุด	พัฒนาต่อไป
3.41-4.20	มาก	ปรับปรุงให้ดีขึ้น
2.61-3.40	ปานกลาง	หาทางแก้ไข
1.81-2.60	น้อย	แก้ไขอย่างเร่งด่วน
1.00-1.80	น้อยมาก	แก้ไขด่วนที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคุณภาพ ของเครื่องมือเพื่อการศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 กำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภารดี อนันต์นาวี อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร. สมุทรา ชำนาญ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. นายเต็ม เสืออ่วม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
5. นายปริญญา สุธรรม ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านตลาดเนินหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

ขั้นที่ 2 ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

ขั้นที่ 3 ติดตามผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 4 ประมวลผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาค้นหาค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Index of item objective congruence: IOC) มีค่าในภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

ขั้นที่ 5 นำข้อมูลผลการประมวลผลความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษางานภาคนิพนธ์

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงข้อคำถามของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษางานภาคนิพนธ์

ขั้นตอนที่ 5 ทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อพิจารณาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ที่มีคุณสมบัติ ที่มีความเหมือน กับกลุ่มประชากรที่จะเป็นผู้ให้คำตอบในการศึกษาในสภาพการปฏิบัติงานจริง เป็น “กลุ่มทดลอง” จำนวน 30 คน เพื่อการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย คือ ครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ขั้นที่ 2 ประสานเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 3 หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อพิจารณา “ความเที่ยง (Reliability)” ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.37-0.88 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ Cronbach's Alpha ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัย เพื่อความพร้อมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาคปฏิบัติการจริง แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ พิจารณาและขอรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเครื่องมือการวิจัยที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบและพิสูจน์อักษรเพื่อความถูกต้องในการจัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัย
ในขั้นสุดท้ายก่อนการจัดทำสำเนาเครื่องมือวิจัย ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพ
การปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 3 จัดทำสำเนาเครื่องมือการศึกษาสภาพการวิจัยเท่ากับจำนวนประชากร หรือ
จำนวนตัวอย่างผู้ให้คำตอบที่ต้องการวิจัยในสภาพการปฏิบัติงานจริง

ขั้นตอนหลักที่ 2 การศึกษาในภาคปฏิบัติการจริง แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มประชากร แบ่งออกเป็น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอน
ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 จำนวน 70 คน

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำหนังสือประสานงานถึงผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 เพื่อ
การขออนุญาตและให้ความเห็นชอบที่ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัย ตรวจสอบและพิจารณาความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของ
การให้คำตอบของกลุ่มประชากร ผู้ให้คำตอบในเครื่องมือการวิจัย แต่ละฉบับ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดรหัส และเรียงลำดับเครื่องมือการวิจัย ฉบับที่มีความครบถ้วน
และมีความสมบูรณ์ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 บันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)” วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ใช้ค่าสถิติ “ค่าเฉลี่ย (μ)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)” วิเคราะห์สภาพ ที่เป็น
จริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน
บ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3. ใช้ค่าสถิติ “ค่าเฉลี่ย (μ)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)” วิเคราะห์สภาพ
ที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2”

4. ใช้ค่าสถิติ “ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา” (PNI modified: Modified priority needs index) ของ สุวิมล ว่องวานิช (2548) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

$$\text{ค่า PNI}_{\text{modified}} = (I-D) / D$$

เมื่อ I แทน คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวัง
D แทน คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

5. ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)” และ “ร้อยละสะสม (% สะสม)” วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้
ชั้นที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตารางผลการประมวลผลข้อมูลเพื่อแสดงถึงข้อค้นพบจากวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น
ดังนี้

ชั้นที่ 1 การสรุปผลการวิจัย พิจารณาจากการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละคำถาม
นำในวิจัย

ชั้นที่ 2 การอภิปรายผล พิจารณาผลการวิจัยว่ามีความสอดคล้อง หรือแตกต่าง
จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไว้ในบทที่ 2 อย่างไร

ชั้นที่ 3 การให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 รายงานผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ นำเสนอให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา
วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตของวิจัย กรอบแนวคิด ในการวิจัย
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย
และการนำเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
แนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา
วิธีการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตัวแปรต้น การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วัตถุประสงค์ของวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยโดยสรุป
คำถามนำเพื่อการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	ประชากร
%	แทน	ค่าร้อยละ
μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PNI _{modified}	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
I	แทน	คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวัง
D	แทน	คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
- ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
- ตอนที่ 3 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 2

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตารางที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน

ผู้ตอบแบบประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	70	100.00
ชาย	25	35.70
หญิง	45	64.30
ระดับการศึกษา	70	100.00
ปริญญาตรี	62	88.60
สูงกว่าปริญญาตรี	8	11.40

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบประเมินเป็นครูกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 จำนวนทั้งสิ้น 70 คน
แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 เพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30
ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 88.60 และระดับการศึกษาสูงกว่า
ปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตารางที่ 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม

ด้านที่	การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.82	.49	มาก	4
2	การคัดกรองนักเรียน	3.70	.60	มาก	2
3	การส่งเสริมนักเรียน	3.80	.56	มาก	3
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	3.87	.50	มาก	5
5	การส่งต่อนักเรียน	3.62	.63	มาก	1
สรุปในภาพรวม		3.76	.56	มาก	-

จากตารางที่ 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76$,
 $\sigma = .56$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

หากพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ
ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน ($\mu = 3.62, \sigma = .63$) การคัดกรองนักเรียน ($\mu = 3.70, \sigma = .60$) การส่งเสริม
นักเรียน ($\mu = 3.80, \sigma = .56$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 3.82, \sigma = .49$) และการป้องกัน
และแก้ไขปัญหา
นักเรียน ($\mu = 3.87, \sigma = .50$)

ตารางที่ 3 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อ	การส่งต่อนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน	3.60	.67	มาก	1
	ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ	3.63	.66	มาก	2
2	ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการ	3.63	.68	มาก	3
	ช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว				
สรุปในภาพรวม		3.62	.63	มาก	-

จากตารางที่ 3 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = .56$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน ($\mu = 3.79$, $\sigma = .56$) ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ ($\mu = 3.79$, $\sigma = .56$) และครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ($\mu = 3.79$, $\sigma = .56$)

ตารางที่ 4 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	การคัดกรองนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียน เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน	3.64	.61	มาก	1
2	ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับ	3.73	.70	มาก	3
3	สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.71	.64	มาก	2
สรุปในภาพรวม		3.70	.60	มาก	-

จากตารางที่ 4 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวม พบว่า อยู่ใน
ระดับมาก ($\mu = 3.70$, $\sigma = .60$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับดังนี้
ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น
3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ($\mu = 3.64$, $\sigma = .61$) ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่
ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ($\mu = 3.71$, $\sigma = .64$) และ ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้
ชัดเจน ($\mu = 3.73$, $\sigma = .70$)

ตารางที่ 5 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	การส่งเสริมนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม	3.71	.62	มาก	1
2	ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน	3.79	.56	มาก	2
3	ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.87	.70	มาก	3
สรุปในภาพรวม		3.79	.55	มาก	-

จากตารางที่ 5 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวม พบว่า
อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = .55$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้
ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ($\mu = 3.71$, $\sigma = .64$) และครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง
นักเรียน ($\mu = 3.79$, $\sigma = .56$) และครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 3.87$, $\sigma = .70$)

ตารางที่ 6 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ข้อ	การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บ ข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	3.77	.54	มาก	3
2	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสะสมใน การเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	3.86	.60	มาก	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
3	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	3.84	.58	มาก	4
4	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	3.87	.59	มาก	6
5	ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.76	.65	มาก	1
6	ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม	3.76	.62	มาก	2
สรุปในภาพรวม		3.82	.49	มาก	-

จากตารางที่ 6 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$, $\sigma = .49$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($\mu = 3.76$, $\sigma = .65$) ครูประจำชั้น มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม ($\mu = 3.76$, $\sigma = .62$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 3.77$, $\sigma = .54$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 3.84$, $\sigma = .58$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 3.86$, $\sigma = .60$) และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 3.87$, $\sigma = .59$)

ตารางที่ 7 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

ข้อ	การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.06	.56	มาก	7
2	ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน	3.91	.58	มาก	6
3	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.80	.60	มาก	3
4	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม	3.90	.64	มาก	5
5	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน	3.79	.67	มาก	2
6	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	3.77	.68	มาก	1
7	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	3.87	.59	มาก	4
สรุปในภาพรวม		3.87	.50	มาก	-

จากตารางที่ 7 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ใน ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.87$, $\sigma = .50$) ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ($\mu = 3.77$, $\sigma = .68$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน ($\mu = 3.79$, $\sigma = .67$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 3.80$, $\sigma = .60$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ($\mu = 3.87$, $\sigma = .59$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม ($\mu = 3.90$, $\sigma = .64$) และครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน ($\mu = 3.91$, $\sigma = .58$) และอยู่ในระดับมากซึ่งต้องหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น คือ ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ($\mu = 4.06$, $\sigma = .56$)

ตอนที่ 3 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2

ตารางที่ 8 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม

ด้านที่	การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.68	.36	มากที่สุด	4
2	การคัดกรองนักเรียน	4.75	.38	มากที่สุด	1
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.72	.36	มากที่สุด	3
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.74	.35	มากที่สุด	2
5	การส่งต่อนักเรียน	4.68	.41	มากที่สุด	5
สรุปในภาพรวม		4.71	.37	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 8 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.71$, $\sigma = .37$) ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้
การคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.75$, $\sigma = .38$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา
นักเรียน ($\mu = 4.74$, $\sigma = .35$)
การส่งเสริมนักเรียน ($\mu = 4.72$, $\sigma = .36$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.68$, $\sigma = .36$) และ
การส่งต่อนักเรียน ($\mu = 4.68$, $\sigma = .41$)

ตารางที่ 9 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	การคัดกรองนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน	4.70	.46	มากที่สุด	3
2	ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับ	4.76	.43	มากที่สุด	2
3	สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.80	.40	มากที่สุด	1
สรุปในภาพรวม		4.75	.38	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 9 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับดังนี้ ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) และครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ($\mu = 4.68, \sigma = .46$)

ตารางที่ 10 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

ข้อ	การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.71	.46	มากที่สุด	6
2	ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน	4.79	.41	มากที่สุด	1
3	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.74	.44	มากที่สุด	3
4	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม	4.77	.42	มากที่สุด	2
5	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน	4.74	.44	มากที่สุด	3
6	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	4.71	.46	มากที่สุด	6
7	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.74	.44	มากที่สุด	3
สรุปในภาพรวม		4.74	.35	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 10 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $\sigma = .35$) ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน ($\mu = 4.79$, $\sigma = .41$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม ($\mu = 4.77$, $\sigma = .42$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 4.74$, $\sigma = .44$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน ($\mu = 4.74$, $\sigma = .44$) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ($\mu = 4.71$, $\sigma = .46$) ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ($\mu = 4.71$, $\sigma = .46$) และครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ($\mu = 4.71$, $\sigma = .46$)

ตารางที่ 11 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	การส่งเสริมนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม	4.66	.48	มากที่สุด	3
2	ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง นักเรียน	4.77	.42	มากที่สุด	1
3	ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.74	.44	มากที่สุด	2
	สรุปในภาพรวม	4.72	.36	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 11 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวม
พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับ ดังนี้
ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ($\mu = 4.68, \sigma = .46$) และครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ($\mu = 4.68, \sigma = .46$)

ตารางที่ 12 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ข้อ	การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว นักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม ในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.60	.49	มากที่สุด	6
2	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว นักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบ สะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.71	.46	มากที่สุด	3

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
3	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบ สะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.69	.47	มากที่สุด	4
4	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว นักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบ สะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.68	.46	มากที่สุด	5
5	ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน อย่างใกล้ชิด	4.73	.45	มากที่สุด	2
6	ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จาก ระเบียบสะสม	4.81	.39	มากที่สุด	1
สรุปในภาพรวม		4.68	.36	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 12 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล
ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = .36$) ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้
ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม ($\mu = 4.81$, $\sigma = .39$) ครูประจำชั้นสังเกต
พฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($\mu = 4.73$, $\sigma = .45$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
ตัวนักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 4.71$,
 $\sigma = .46$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสะสม
ในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 4.69$, $\sigma = .47$) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว
นักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 4.68$, $\sigma = .46$)
และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บ
ข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ($\mu = 4.60$, $\sigma = .49$)

ตารางที่ 13 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อ	การส่งต่อนักเรียน	N = 70		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อ	4.57	.50	มากที่สุด	3
2	การช่วยเหลือ ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของ	4.71	.46	มากที่สุด	2
3	นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและ รวดเร็ว	4.76	.43	มากที่สุด	1
สรุปในภาพรวม		4.68	.41	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 13 สภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
($\mu = 4.68$, $\sigma = .41$) ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป

หากพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้
ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับ
การช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ($\mu = 4.76$, $\sigma = .43$) ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามี
ความยากต่อการช่วยเหลือ ($\mu = 4.71$, $\sigma = .46$) และครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน
($\mu = 4.57$, $\sigma = .50$)

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 2

ตารางที่ 14 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม

ด้าน ที่	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	N = 70			ลำดับ ดำเนินการ
		I	D	PNI _{modified}	
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.68	3.82	.225	4
2	การคัดกรองนักเรียน	4.75	3.70	.284	2
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.72	3.80	.245	3
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.74	3.87	.224	5
5	การส่งต่อนักเรียน	4.68	3.62	.293	1
สรุปในภาพรวม		4.71	3.76	.253	ต้องการพัฒนา

จากตาราง 14 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ในภาพรวม พบว่า ต้องการพัฒนา
(PNI_{modified} = 0.253)

หากพิจารณารายด้าน พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน
(PNI_{modified} = 0.293) การคัดกรองนักเรียน (PNI_{modified} = 0.284) การส่งเสริมนักเรียน
(PNI_{modified} = 0.242) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (PNI_{modified} = 0.225) และการป้องกันและแก้ไข
ปัญหานักเรียน (PNI_{modified} = 0.224)

ตารางที่ 15 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อ	การส่งต่อนักเรียน	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
1	ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อ	4.57	3.60	.269	3
2	การช่วยเหลือ ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของ	4.71	3.63	.298	2
3	นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและ รวดเร็ว	4.75	3.63	.309	1
สรุปในภาพรวม		4.68	3.62	.293	ต้องการพัฒนา

จากตารางที่ 15 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา
(PNI_{modified} = 0.293)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้น
ส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง
และรวดเร็ว (PNI_{modified} = 0.309) ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ
(PNI_{modified} = 0.298) และครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน (PNI_{modified} = 0.269)

ตารางที่ 16 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	การคัดกรองนักเรียน	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
1	ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ตัวนักเรียนโดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัด กลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	4.70	3.64	.291	2
2	ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน	4.76	3.73	.276	3
3	ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.80	3.71	.294	1
สรุปในภาพรวม		4.75	3.70	.284	ต้องการพัฒนา

จากตารางที่ 16 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา
(PNI_{modified} = 0.284)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้น จัด
กลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง (PNI_{modified} = 0.294) ครูประจำชั้น
พิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ
กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา (PNI_{modified} = 0.291) และครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน
(PNI_{modified} = 0.276)

ตารางที่ 17 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	การส่งเสริมนักเรียน	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
1	ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม	4.66	3.71	.256	2
2	ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง นักเรียน	4.77	3.79	.259	1
3	ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.74	3.87	.225	3
	สรุปในภาพรวม	4.72	3.79	.245	ต้องการพัฒนา

จากตารางที่ 17 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา
(PNI_{modified} = 0.245)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูมีการจัด
กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (PNI_{modified} = 0.259) ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม
(PNI_{modified} = 0.256) และครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.225)

ตารางที่ 18 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
1	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว นักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม ในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.60	3.77	.220	4
2	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัว นักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบ สะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.71	3.86	.220	4

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
3	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.69	3.84	.221	3
4	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	4.69	3.87	.211	5
5	ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.73	3.76	.258	2
6	ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม	4.81	3.76	.279	1
สรุปในภาพรวม		4.68	3.82	.225	ต้องการพัฒนา

จากตารางที่ 18 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่า ต้องการ พัฒนา (PNI_{modified} = 0.225)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้น มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสะสม (PNI_{modified} = 0.279) ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนอย่างใกล้ชิด (PNI_{modified} = 0.258) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้าน สุขภาพ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน (PNI_{modified} = 0.221) ครูประจำชั้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูล นักเรียนแต่ละคน (PNI_{modified} = 0.220) ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน (PNI_{modified} = 0.220) และครูประจำชั้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียน แต่ละคน (PNI_{modified} = 0.211)

ตารางที่ 19 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

ข้อ	การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	N = 70		PNI _{modified}	ลำดับ ดำเนินการ
		I	D		
1	ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตาม ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.71	4.06	.160	7
2	ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับ นักเรียน	4.79	3.91	.225	4
3	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.74	3.80	.247	2
4	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม	4.77	3.90	.215	6
5	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน	4.74	3.79	.243	3
6	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	4.71	3.77	.249	1
7	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับ ผู้ปกครอง	4.74	3.87	.224	5
สรุปในภาพรวม		4.74	3.87	.224	ต้องการพัฒนา

จากตารางที่ 19 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน พบว่า
ต้องการพัฒนา (PNI_{modified} = 0.224)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้น
ใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (PNI_{modified} = 0.224) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
(PNI_{modified} = 0.224) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน (PNI_{modified} = 0.224) ครูประจำชั้น
ให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน (PNI_{modified} = 0.224) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง
(PNI_{modified} = 0.224) ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม (PNI_{modified} = 0.215) ครูประจำชั้น
ให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน (PNI_{modified} = 0.224)

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2

ตารางที่ 20 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อที่	การส่งต่อนักเรียน	จำนวน	%	% สะสม
1	มีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	11	40.74	40.74
2	ร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ	8	29.63	70.37
3	มีการติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน	5	18.52	88.89
4	ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน	3	11.11	100
	รวม	27	100	-

จากตารางที่ 20 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน เรียงตามลำดับ คือ
มีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (40.74%) ร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มี
ปัญหาเพื่อการส่งต่อ (29.63%) มีการติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะ
ช่วยเหลือนักเรียน (18.52%) และควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
ของนักเรียน (11.11%)

ตารางที่ 21 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อที่	การคัดกรองนักเรียน	จำนวน	%	% สะสม
1	จัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน	13	41.94	41.94
2	ให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน	9	29.03	70.97
3	การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน	5	16.13	87.10
4	ประเมินผลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน	4	12.90	100
	รวม	31	100	-

จากตารางที่ 21 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน เรียงตามลำดับคือ จัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน (41.94%) ให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน (29.03%) การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน (16.13%) และประเมินผลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน (12.90%)

ตารางที่ 22 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อที่	การส่งเสริมนักเรียน	จำนวน	%	% สะสม
1	สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ	10	35.71	35.71
2	จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ	7	25.00	60.71
3	ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม	6	21.43	82.14
4	ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	3	10.72	92.86
5	มีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์	2	7.14	100
	รวม	28	100	-

จากตารางที่ 22 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน เรียงตามลำดับ คือ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ (35.71%) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ (25.00%) ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม (21.43%) ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (10.72%) และมีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์ (7.14%)

ตารางที่ 23 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อที่	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	จำนวน	%	% สะสม
1	มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	11	36.67	36.67
2	ควรจัดทำระเบียบสะสมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนทุกด้าน	8	26.67	63.34
3	ครูประจำชั้นควรรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี	5	16.67	80.01
4	นำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน	4	13.32	93.33
5	ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน	2	6.67	100
	รวม	30	100	-

จากตารางที่ 23 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เรียงตามลำดับ คือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ (36.67%) ควรจัดทำระเบียบสะสมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนทุกด้าน (26.67%) ครูประจำชั้นควรรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี (16.67%) นำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน (13.32%) และส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน (6.67%)

ตารางที่ 24 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ข้อที่	การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	จำนวน	%	% สะสม
1	จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เสมอ	12	33.33	33.33
2	ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไข พฤติกรรมนักเรียน	10	27.78	61.11
3	ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน	7	19.44	80.55
4	ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4	11.11	91.66
5	ประเมินผลการแก้ไขปัญหาของนักเรียน	2	5.56	97.22
6	มีการกำกับดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด	1	2.78	100
รวม		36	100	-

จากตารางที่ 24 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
เรียนตามลำดับ คือ จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เสมอ (33.33%) ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหา
แนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน (27.78%) ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม
นักเรียน (19.44%) ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียน
อย่างต่อเนื่อง (11.11%) ประเมินผลการแก้ไขปัญหาของนักเรียน (5.56%) และมีการกำกับดูแล
นักเรียนอย่างใกล้ชิด (2.78%)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยเป็นกรอบแนวคิด การวิจัย องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และการส่งต่อนักเรียน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38-0.88 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ (%) ร้อยละสะสม (% สะสม) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) คะแนนเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) คะแนนเฉลี่ยสภาพที่ควรจะเป็น (I) และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ($PNI_{modified}$)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 2 สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยการดำเนินงานจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังนี้

การส่งต่อนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ และครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

การคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่ม ให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียน เป็นที่ยอมรับ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน

การส่งเสริมนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ ดังนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบงานสะสม ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบงานสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบงานสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบงานสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบงานสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน

การป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูประจำชั้นใช้

กิจกรรมซ่อมเสริม ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน และครูประจำชั้นให้ ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ตอนที่ 2 สภาพที่ควรจะเป็นในความคิดหวังของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อนักเรียน โดยมีการดำเนินงานที่ต้องพัฒนาต่อไป ดังนี้

การคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้ ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ครูประจำชั้น จัดกลุ่มนักเรียน ได้ชัดเจน และครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จาก ข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้ ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน ครูประจำชั้นใช้กิจกรรม ซ่อมเสริม ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน ครูประจำชั้น ใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน และครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

การส่งเสริมนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ตามลำดับดังนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับดังนี้ ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสนทนา ครูประจำชั้นสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูล นักเรียนแต่ละคน และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน

การส่งต่อนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับดังนี้ ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ และครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนปอทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนปอทอง 2 ภาพรวม พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ดังนี้

การส่งต่อนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ และครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหาของนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน

การส่งเสริมนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม และครู มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ต้องการพัฒนา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบสนทนา ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านความสามารถ โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสนทนาในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนา มีความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ครูประจำชั้นใช้กิจกรรม เสริมหลักสูตร ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม ครูประจำชั้น ให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

การส่งต่อนักเรียน ครูควรมีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูควรร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ ผู้บริหารควรมีการติดต่อ ประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน และผู้บริหารควร ส่งเสริม สนับสนุนให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน ครูควรจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็น ปัจจุบัน ผู้บริหารควรให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจในทิศทาง เดียวกัน ครูควรการคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน และครูควรประเมินผลใน การดำเนินการคัดกรองนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียน ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ ครูควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ ผู้บริหารควร ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม ครูควรส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และครูควรมีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน ครูควรสรุปผลและ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ ครูควรจัดทำระเบียบสะสมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนทุกด้าน ครูประจำชั้น ควรรู้จักนักเรียนเป็นข้อดี ครูควรนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือ นักเรียน และครูควรส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ผู้บริหารควรจัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน อยู่ เสมอ ครูควรร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ครูควรมีการ ประชุมเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองใน การช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูควรประเมินผลการแก้ไขปัญหานักเรียน และครูควรมีการกำกับดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยนำผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา และ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีประเด็นที่ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2

การส่งต่อนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 51) กล่าวว่า กรณีที่มี ปัญหายากต่อการช่วยเหลือและนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ นักเรียน ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การส่งต่อ นักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญนั้นครูควรมีข้อมูลของนักเรียนเพื่อจะได้แก้ไขปัญหของนักเรียนและจะ ได้แก้ไขได้ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควร มีการติดต่อประสานงาน ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามี ความยากต่อการช่วยเหลือ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 28) ที่กล่าวว่า กรณีที่ ปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียน มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อ เพื่อให้ปัญหาของนักเรียน ได้รับการช่วยเหลือ หากปล่อยไว้ก็จะเกิดความยุ่งยากของปัญหาหรืออาจ มีปัญหามากขึ้น และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 22) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนนั้นอาจจะมีส่วนกรณีที่มีความยาก ต่อการช่วยเหลือ หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครู ที่ปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจจะมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็น ปัญหาใหญ่จนยากที่จะแก้ไข ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การส่งต่อนักเรียนที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ นั้น หากครูมีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้การส่งต่อนักเรียนมี ประโยชน์กับตัวนักเรียนมาก ทำให้นักเรียนได้รับการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว และยังเป็น การป้องกัน ปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียนได้อีกทาง และครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหของนักเรียน สอดคล้อง กับ ยุทธนา เรื่อง ไพศาล (2547, หน้า 50) ที่กล่าวว่า โรงเรียนควรรู้ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิด ความเข้าใจที่ตรงกัน ควรพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจน ทัศนคติการให้คำปรึกษา แก่นักเรียน และครูประจำชั้นควรพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่ง ต่อนักเรียน และสอดคล้องกับ ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553, หน้า 108) ได้ศึกษา การดำเนินงานตาม

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 พบว่า มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น สม่่าเสมอ และสอดคล้องกับ วิรศกดิ์ เถาหมอ (2552, หน้า 68) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา พบว่า ครูควรมีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และควรพยายามแก้ไขปัญหาก่อนที่จะส่งต่อและจะต้องจูงใจให้นักเรียนยินดีต่อการส่งต่อ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การดำเนินการแก้ปัญหานักเรียนครูควรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีข้อมูลในการร่วมกันพิจารณาปัญหาของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ

การคัดกรองนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สอดคล้องกับ วิชัย อินทรม (2556, หน้า 21) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนที่ดีจะต้องแยกให้ชัดเจนว่าคนไหนควรจัดอยู่ในกลุ่มใด โดยครูที่ปรึกษาจัดแบ่งตามข้อมูลที่มีอยู่ คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และจะต้องคอยติดตามดูแลสอดคล้องพฤติกรรมนักเรียนในกลุ่มนั้น ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง ทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วและถูกต้อง ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียน เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 43) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์ การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไร จึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา การคัดกรองจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมในด้านลบและสอดคล้องกับ มธุริน แผลงจันทิก (2554,

หน้า 26) ได้สรุปเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน ควรพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหา ตามแต่กรณี ด้วยการใช้ระเบียบเหมาะสม การสังเกต การได้ข้อมูลจากครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกลุ่มให้นักเรียนนั้น ควรพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนในหลาย ๆ ด้านเพื่อที่จะได้จัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน และครูประจำชั้นควรจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน สอดคล้องกับ ปารีวรรณ โคตรชมพู (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 พบว่า การดำเนินงานที่น่าจะมีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน เพราะที่ต้องยึดเกณฑ์ที่มีมาตรฐานในการจัดกลุ่มนักเรียนต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วน ความรอบคอบและความระมัดระวัง ในการลงสรุปข้อมูล และสอดคล้องกับ วรรณิการ์ นิละพันธ์ (2555, หน้า 26) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำผลที่ได้มาจัดกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียน ได้จัดทำขึ้น การจัดกลุ่มนักเรียนจะช่วยให้ครูประจำชั้น สามารถหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหายิ่งขึ้น เพราะมีข้อมูลของนักเรียนทุก ๆ ด้านที่เป็นปัจจุบัน ผลการคัดกรองนักเรียน ครูประจำชั้นจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียน รู้ว่าตนเองถูกจัดอยู่ในกลุ่มใด ครูต้องเก็บผลการคัดกรองไว้เป็นความลับ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกลุ่มนักเรียนได้ชัดเจน จะทำให้ครูสามารถหาวิธีเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูควรที่จะจัดทำข้อมูลของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน และให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

การส่งเสริมนักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคัดกรองไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ คือ กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุม

ผู้ปกครองชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองนักเรียนมีความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และ ผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 44) กล่าวถึง การส่งเสริมพัฒนานักเรียนว่าเป็นการจัดกิจกรรม สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือ กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมากขึ้นแต่มีกิจกรรมหลักสำคัญ ที่โรงเรียนต้อง ดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และการจัดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับ กนกวรรณ วุฒินันท์ (2550, หน้า 28) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณา ดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ กิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมหลัก ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ สถานที่ที่ใช้อาจเป็นห้องเรียน หรือ นอกห้องเรียน โดยจัดให้มีบรรยากาศเหมือนบ้านที่ครูประจำชั้นและนักเรียนเสมือนสมาชิกใน ครอบครัวเดียวกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมโฮมรูมมีความสำคัญกับครูและนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูประจำชั้นเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจะให้ความไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ นักเรียนสนใจและจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ และครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ในกลุ่มคัดกรองไม่ว่าจะเป็นนักเรียน กลุ่มปกติ คือ กลุ่มเสี่ยง มีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มี คุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกัน มิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษ กลายเป็นนักเรียน กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และ สอดคล้องกับ เชาวลิต จินดารัตน์ (2551, หน้า 58) พบว่า การส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรเน้น การบูรณาการระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรจะมี การสอดแทรกการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนควบคู่กันไปด้วย รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมพัฒนานักเรียนทุกคนตามสภาพปัญหาและความต้องการ ที่แท้จริง และสอดคล้องกับ ทนงศักดิ์ บุญมี (2555, หน้า 20-21) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาให้สามารถพัฒนา เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน โดยครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึง

ความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพ และมีความภาคภูมิใจตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนควรจัดกิจกรรมตามความต้องการและความถนัดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ และครูควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียนสะสม สอดคล้องกับ เพ็ญศรี นิตยา (2551, หน้า 35) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายซึ่งต้องเลือกวิธีการ และเครื่องมือหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการรู้นักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา และสอดคล้องกับ จักรี โพธิ์สำนัก (2550, หน้า 18) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น จะต้องมีข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้าน ด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เพื่อที่จะนำข้อมูลของนักเรียนมาจัดเก็บ สำหรับการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ ให้ตรงกับปัญหานั้น ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียนสะสม ครูสามารถที่จะนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและข้อมูลที่นำมานั้นถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับ วิชัย อินทนาม (2556, หน้า 20) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ส่วนสำคัญพื้นฐานที่ครูประจำชั้นจะดำเนินการ ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ถูกทาง เพราะครูประจำชั้นเป็นผู้มีโอกาสใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูคนอื่น ๆ ในโรงเรียน ครูประจำชั้นควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด จะทำให้ครูได้รับข้อมูลและรู้จักนักเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูประจำชั้นควรรู้จักนักเรียน เป็นอย่างดีและสามารถนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนและครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านสุขภาพ โดยใช้ระเบียนสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านความสามารถโดยใช้ระเบียนสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านการเรียนโดยใช้ระเบียนสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน และครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียนสะสมในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 20) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ครูที่ปรึกษาควรมี

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ครูที่ปรึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว เครื่องมือที่ครูที่ปรึกษานำมาใช้ ได้แก่ ระเบียบสะสม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน รูปแบบของระเบียบสะสมแต่ละ โรงเรียนอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการและความครอบคลุมของข้อมูล สอดคล้องกับ จักรี โพธิ์สำนัก (2550, หน้า 18) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น จะต้องมีข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้าน ด้านการเรียน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เป็นต้น เพื่อที่จะนำข้อมูลของนักเรียนมาจัดเก็บ สำหรับการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ ให้ตรงกับปัญหานั้น ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนในระเบียบสะสมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ครูนำข้อมูลของนักเรียนมาจัดเก็บ ได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น และได้ข้อมูลครบทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรจัดทำระเบียบสะสมข้อมูลนักเรียนให้ครบถ้วนทุกด้าน

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า ต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ครูประจำชั้น ใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ครูประจำชั้น ใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูประจำชั้น ใช้กิจกรรมในห้องเรียน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 24) กล่าวว่า มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ คือ การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมในห้องเรียน และสอดคล้องกับ ครรชิต เมฆขลา (2552, หน้า 31) กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนมีวิธีการและเทคนิคที่หลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้น่าสนใจเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง การติดตามรายงานผู้ที่เกี่ยวข้อง การช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การใช้กิจกรรมกับนักเรียนที่หลากหลาย จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะครูจะมีข้อมูลของนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำมาวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน สอดคล้องกับ ยุทธนา เรื่องไพศาล (2547, หน้า 52) พบว่า การแก้ไขปัญหานักเรียนในชั้นแรกครูต้องมีเวลาในการให้คำปรึกษา มีเวลาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูประจำชั้นต้องเสียสละเวลาส่วนตัวและต้องมีเวลาในการให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกครั้งที่นักเรียนมีปัญหา สอดคล้องกับ วีรศักดิ์ เถาหมอ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา พบว่า

โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจน มีการประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน ให้ผู้ปกครองได้เข้ามาพูดคุยปรึกษาหารือกับคุณครูประจำชั้น เพื่อทราบข้อมูล ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การให้คำปรึกษากับนักเรียนจะทำให้ทราบข้อมูล ของนักเรียนและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ โดยที่ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันจึงจะช่วย แก้ไขปัญหานักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีการประชุมเพื่อ ปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 50) กล่าวว่า มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายวิธี ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง และการติดตามดูแลช่วยเหลือ ครูควรจัด กิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบบันทึกการให้คำปรึกษา แบบบันทึกผลการประสานและช่วยเหลือนักเรียน แบบบันทึก การติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง จะทำให้ครู และผู้ปกครองมีความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 24) กล่าวว่า มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ คือ การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม และสอดคล้องกับ ครรชิต เมฆขลา (2552, หน้า 31) กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนมีวิธีการและเทคนิคที่หลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษา เบื้องต้น การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่น่าสนใจเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา กิจกรรมเสริม หลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง การติดตามรายงานผู้ที่เกี่ยวข้อง การช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมซ่อมเสริมมีความสำคัญต่อนักเรียน เป็นการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ครูจึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียน ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ บุญประสพ กุลศรี (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาดุจคร เขต 1 พบว่า ด้านการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ครูที่ปรึกษายังขาดทักษะ ในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีการดูแลป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียน กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ อานนท์ นนทวัน (2551, หน้า 43) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน

มัธยมภูงังพัฒนวิทย์ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เกิดจากบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามขั้นตอน และวิธีการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน ภายใต้กลยุทธ์นี้เทศภายใน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเอาใจใส่นักเรียนติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน จะลดปัญหาของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาจากการดูแลเอาใจใส่ อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ครูควรจัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ด้านการส่งต่อนักเรียน

ผู้บริหารควรติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน

ผู้บริหารควรให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน

1. ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจง ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองในเรื่องการส่งเสริมนักเรียน

2. ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียน

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคนให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกด้าน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมกับนักเรียน เช่น กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน

2. ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนกับครูประจำชั้นเพื่อร่วมกันปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

ด้านการส่งต่อนักเรียน

1. ครูควรส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2. ครูควรส่งต่อนักเรียนที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ

3. ครูร่วมกันพิจารณาข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ

ด้านการคัดกรองนักเรียน

1. ครูควรจัดกลุ่มนักเรียนให้เป็นที่ยอมรับสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

2. ครูควรพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้กับ

นักเรียน

3. ครูควรจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน

1. ครูควรจัดกิจกรรมโฮมรูมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมนักเรียน

ในด้านต่าง ๆ

2. ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ

3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษของนักเรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ

ของนักเรียน

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1. ครูควรมีข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนที่ได้จากระเบียนสะสม

2. ครูควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

3. ครูควรรวบรวมข้อมูลนักเรียนในระเบียนสะสมให้ครบทุกด้าน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

1. ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียน เช่น กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง

2. ครูควรเอาใจใส่พฤติกรรม ติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

3. ครูควรร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
กลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ วุฒิวิชญานันต์. (2550). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2. (2558). รายงานผลกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2. ชลบุรี: กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2.
- กิตติภพ เกาแก้ว. (2547). การพัฒนาครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรรณิการ์ นิละนันท์. (2555). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ครรชิต เมฆขลา. (2552). การพัฒนาระบบการช่วยเหลือนักเรียน โปไลเทคนิคลานนา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คมกฤษ ทองนพคุณ. (2556). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จักรี โพธิ์สำนัก. (2550). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทนา บุญรุ่ง. (2548). การศึกษาบทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จุฑาภรณ์ นาคประวัตติ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชาวลิต จินดารัตน์. (2551). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดาวรุ่ง มุกดาภิจ. (2553). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทนงศักดิ์ บุญมี. (2555). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- บุญประสพ กุลศรี. (2550). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- บุญมา นาคะวะรังค์. (2549). การศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัวเครือ โพธิ์ชัย. (2548). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริวรรณ โคตรชมพู. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลเหลือนักเรียนของโรงเรียนชาวมอพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประคอง วรรณสุด. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ สวานจันทร์. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชราภรณ์ เดชสุภา. (2551). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคลองหาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญศรี นิตยา. (2551). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มธุริน แผลงจันทิก. (2554). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- มานพ บุญสมพงษ์. (2550). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรค. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ยุทธนา เรื่องไฟศาล. (2547). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วิชัย อินทราม. (2556). *ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในอำเภอ ตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ การศึกษาหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วีรศักดิ์ เกาหมอ. (2552). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนเมืองพญา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมชาย เหลืองอ่อน. (2548). *ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมลักษณ์ พรหมเนตร และฉันทนา จันทร์บรรจง. (2549). *การกำหนดคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ ของครูที่ปรึกษานักเรียน และการสร้างการบริหารงานที่ปรึกษานักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สมศักดิ์ วรรณศิริ. (2550). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนที่เปิดสอนใน ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (2553). *ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2557). *สารสนเทศทางการศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.*
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2547). *การพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.*

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
 องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อานนท์ นนทวัน. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยม*
อุ้งพัฒนวิทย์ อำเภอนองกรุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Brooks, K. V. (1997). Validation of the teacher variance inventory (Revised) and its relationship
 to the survey of attitudes toward childre. *Dissertation Abstracts International*, 56
 (6), 2169-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Good, M. R. (2003). Using the strengths and difficulties questionnaire (SDQ) to screen for
 child psychiatric discipline in a community samples. *Dissertation Abstracts*
International, 65(10), 1178-A.
- Goodman, R. (2003). Using the strengths and difficulties questionnaire (SDQ) to screen for child
 psychiatric discipline in a community samples. *Dissertation Abstracts International*,
 65(10),11178-A.
- Hill, R. S. (1996). Parent and teacher perceptions of discipline problems and solution in
 Small,Urban,Westem Picdmont North Carolina High Schools (Urban
 Educational). *Dissertation Abstracts International*, 54(8),1824-A.
- Likert, J. D., & Kahn, W. I. (1993). *Leadership and decision-making*. Pittsburgh: Harvard
 University Press.
- Teed, C. M. (2002). Meeting students' social and emotional need: Elementary teacher'
 perceptions of counseling in the classroom. *Dissertation Abstracts International*,
 63(05), 1715A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.817

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวจตุคน ดีประดับ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920447 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมนึก ทองเอี่ยม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3810-2052

(สำเนา)

ที่ ศธ.6621.8/ ว.818

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวจตุคน ดีประดับ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920447 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมนึก ทองเอี่ยม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3810-2052

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.819

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวจตุคน ดีประดับ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56920447 ได้รับความเห็นชอบให้ ทำงาน นิพนธ์ เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สมนึก ทองเอี่ยม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอ ความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3810-2052

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน บ่อทอง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

**แบบประเมิน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**

คำชี้แจง แบบประเมิน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินจะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มบ่อทอง 2 และการตอบแบบประเมินจะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบประเมินที่ตรงกับความเป็นจริงตาม การรับรู้และความต้องการของท่าน

แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์เพื่อเป็นการให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง เกี่ยวกับท่าน ดังต่อไปนี้

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ .....ปี.....เดือน

3. ระดับการศึกษา.....

4. อายุงานในตำแหน่ง .....ปี.....เดือน

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน บ่อทอง 2	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ควรจะเป็น				
		น้อย มาก (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	น้อย มาก (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
7	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรม การสื่อสารกับผู้ปกครอง										
ด้านการส่งต่อนักเรียน											
1	ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหา ของนักเรียน										
2	ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียน ถ้ามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียน มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น										
3	ครูประจำชั้นส่งต่อ ไปยัง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ ปัญหาของนักเรียน ได้รับการ ช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็ว										

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
กลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

1. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

.....

2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียน

.....

.....

.....

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

.....

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพัฒนาการดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

.....

.....

.....

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียน

.....

.....

.....

ค่าความตรงตามเนื้อหา ของแบบประเมินเพื่อการวิจัย การดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ที่	รายการข้อคำถาม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผล การพิจารณา
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3	4	5		
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล							1.00	
1	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
2	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านความสามารถโดยใช้ระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
3	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านสุขภาพโดยใช้ระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
4	ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
5	ครูประจำชั้นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
6	ครูประจำชั้นมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากระเบียบวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
ด้านการคัดกรองนักเรียน							0.87	
1	ครูประจำชั้นพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนำผลที่ได้จากข้อมูลมาจัดกลุ่มให้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
2	ครูประจำชั้นควรจัดกลุ่มนักเรียนให้ชัดเจน	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ตรงตาม เนื้อหา

ที่	รายการข้อความ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3	4	5		
3	ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นที่ยอมรับ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
ด้านการส่งเสริมนักเรียน							1.00	
1	ครูมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
2	ครูมีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
3	ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน							1.00	
1	ครูประจำชั้นให้ความเอาใจใส่ติดตาม ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
2	ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
3	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
4	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมซ่อมเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
5	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมในห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
6	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
7	ครูประจำชั้นใช้กิจกรรมการสื่อสารกับ ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
ด้านการส่งต่อนักเรียน							1.00	
1	ครูประจำชั้นดำเนินการแก้ปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา
2	ครูประจำชั้นส่งต่อนักเรียนถ้ามีความยากต่อ การช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียน มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตาม เนื้อหา

ที่	รายการข้อคำถาม	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
		1	2	3	4	5		
3	ครูประจำชั้นส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ตรงตามเนื้อหา
เฉลี่ยในภาพรวม							0.97	ตรงตามเนื้อหา

ตารางที่ 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.88	12.	0.56
2.	0.66	13.	0.43
3.	0.68	14.	0.45
4.	0.68	15.	0.48
5.	0.53	16.	0.37
6.	0.68	17.	0.43
7.	0.49	18.	0.55
8.	0.56	19.	0.76
9.	0.60	20.	0.38
10.	0.60	21.	0.58
11.	0.54	22.	0.66

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวจรจตุคน ดีประดับ
วัน เดือน ปีเกิด	29 เมษายน พ.ศ. 2519
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 69/ 1 หมู่ 6 ตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน ปัจจุบัน	ครู คศ.2 โรงเรียนบ้านตลาดเนินหิน ตำบลธาตุดอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	ครุศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา